

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl., 50 cr., 3 luni 1 fl., 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiin, strada Măcelarilor 147.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiează.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiin, 17 Februarie v.

Înnotăm într-o nesiguranță fără pârche cătră viitorul cel mai de aproape. Când tindem mâna după cea mai slabă rađă de pace, când ne înfiorăm de umbra cea mai mică a unei neguri politice.

Posițiunea Austro-Ungariei nici nu este de invidiat, când unul din cei trei aliați ai sei, și lărgesce pe fie-care și sfera pretensiunilor sale, când altul o mângăie cu vorbe frumoase și când din apropiare și depărtare nu i dă nimeni un semn de încurajare, afară dór de o îndemnare a scóte pentru alții castanele din foc.

În împregiurările aceste se justifică de sine și schimbarea repetită a credinței în pace și a temerei de eventualități viforóse.

Conducătorii opiniei publice în dînaristica cea mare a capitalelor monarhiei noastre sînt o oglindă a acestor stări nesigure, căci unii pledază pentru pace, alții pentru rebel. Ba cum este d. e. „N. fr. Pr.” și schimbă în timpul din urmă părerea, proprie, căci din o căldură spriginitóre a rebelului, „N. fr. Pr.” s'a făcut contrar aprigă a acestuia și insistă cu multă stăruință pentru susținerea păcii.

O împregiurare din cele multe căte ne vęd ochii în ȕilele aceste ne atinge încât-va și pe noi Români. O fóie din cele multe din Viena, carea trece de inspirată de guvern, face apel la patriotismul tuturor popórelor din monarhia pentru scopul patriotic de a ne aréta conferenței ce se va întruní un trup și un suflet, cu o voíntă fermă spre a ne întrepune pentru apărarea intereselor Austro-Ungariei.

Nu începe îndoială, intențiunea fóiei este nobilă și scopul sublim și nu va fi nici un patriot care să nu consimtă și cu intențiunea și cu scopul patriotic.

Ni se obtrude însă gândirea, că pentruce în cercurile, de unde se inspiră foile oficióse, și aduc aminte de

tóte popórele n u mai în timpuri furtunóse?

Dela 1867 încóce s'au lucrat mult în legislațiunile din améndoué jumătățile imperiului, în administrațiune și în alte ramuri ale vieței publice de stat. La noi inse tot ce nu este maghiar a fost „trântit la pârche” și cam tot așa s'a întemplat cu nenemții dincolo în Cislaitania. În timpuri bune se vede că patriotismul la noi este numai al maghiarilor și al nemților. În timpuri bune numai ei pricep și știu mai bine ce este priincios patriei comune.

Prin aceste aduceri aminte nu voim nici decăt să recriminăm conduita de de ce ani a acelor ce s'au simțit chiămați a fi conducătorii popórelor din Austro-Ungaria. Nedreptățirea încă nu îndreptătesce la nepatriotism. Însă am dorí ca compatrioții nostri dela putere, dacă nu pot fi drepti, să fie cel puțin consecuenți, și dacă știu și sînt convinși chiar, că patriotismul tuturor popórelor este nepărat de lipsă în timpuri de necas, să scie și să-și căștige convingerea că acest patriotism trebuie nutrit și îmbogățit în timpuri bune.

Temerile, că naționalitățile cari nu sînt magiare și nemțesci, nu vor fi inspirate de patriotism bun și curat, le au dat de deșerte faptele din trecutul mai vechiu și mai prospet. Când patria comună, prin vócea monarhului, a chiămat pre popóre la spriginirea tronului, spună-ne și magiarii și nemții, cari dintre naționalități s'au codit și cari s'au făcut zid viu de apărare contra inamicului?

Temerile, că naționalitățile nu vor fi la înălțimea misiunii în privința patriotismului, par ca o consiincță neliniscită pentru nedreptățirile, cu cari au tratat temătorii pe compatrioții lor.

Ocasiunea este fórté binevenită. Cei ce au nedreptățit până acum pe compatrioții, căror nu le-au putut băga până acum nici o vină, să-i primescă numai ca pe compatrioții lor și nimic

mai mult, pentruca să se bucură și acestia de acele drepturi și de acele beneficii de care se bucură ei.

Patriotismul tuturor va fi atunci nu numai sigur, dară se va rădica la entusiasim în timpurile furtunóse.

Cerem dară patriotism adevărat și sincer dela cei ce apélază la patriotismul tuturor numai în casurile rele, și tóte cele bune se vor adauge monarhiei nóstre unguresci, bată de afară ce vânt va bate.

Revista politică.

Dieta Ungariei, respective casa deputaților a acesteia a terminat desbaterea tarifei vamale în 27 l. c. n. A continuat în ȕiua următoare, 28 l. c., agendele sale desbătënd contractul cu „Lloydul austro-unguresc.” În ȕiua acésta desbaterea s'a terminat votând pentru proiectul regimului o majoritate de 29 voturi.

În ministeriul de rebel se țin neînterupt conferențe, la cari participă toți capii de secțiuni din ministeriul de rebel și un număr însemnat de generali. Și inspectorul de artilerie, archiducele Wilhelm, a avut o conferență mai îndelungată cu ministriul de rebel. „N. fr. Pr.” ocupându-se de situațiunea actuală, întrebă față cu ținerea atător conferențe, că cred cercurile oficióse pe Austro-Ungaria destul de tare pentru de a purta un rebel cu întréga lume slavică? La întrebarea acésta raspunde „P. L.” cu altă întrebare: crede „N. fr. Pr.” că dacă cercurile oficióse știu că Austro-Ungaria nu va fi singură în luptă, împregiurarea acésta are să stea în ȕiare?

În 7 Marțiu se întrunesc delegațiunile. Proiectul cel mai important va fi cererea creditului de 60 milióne. O parte considerabilă a pressei din Cislaitania continuă a lupta contra vótării creditului.

Condițiunile de pace sînt acum cunoscute autentic și se deosebesc de

cele publicate de „Reuter office”. Noi începem publicarea lor după „Monitorul” României.

Despre conferență se scrie din Berlin că s'a amănat. De altă parte s'a respândit din Berlin scirea de o întâlnire nóuă a celor trei imperați.

Interesantă și totodată caracteristică este în ȕiua de astădi o corepondență din Viena, publicată în fóia de Mercuri séra a lui „P. Ll.”. Într'o espunere lungă ea vorbesce despre diversele opiniuni ce avură loc în cercuri diplomatice la un bal de curte în Viena. Între alte aci s'au ventilat și cât este de mare statul efectiv al întregi puteri armate în Austro-Ungaria și s'a găsit de 1.200.000 ómeni, dintre cari 800 mii trupe alese în restimp de 3 săptămâni pot să între în campanie.

Cu ocasiunea acésta a venit vorba, cât în serios, cât în glumă, și despre România și Serbia, și s'au ȕis că scirile ce se trâmit în lume dela Bucuresci și dela Belgrad nu sînt de a se lua în serios. Aceste sînt nisce manevre rusesci spre a abate pentru casul serios atențiunea Austro-Ungariei dela naturala sa basă de operațiune și a adormí pe Austro-Ungaria încât privesce atitudinea acestor staturi, a căror putere militară și așa nu trebuie prețuită prea mult. Austro-Ungaria o póte păfi, cum a păfi-o Turcia la începutul rebelului, de óre ce acésta din respect cătră dreptul internațional a tãmëndat cu ocuparea țermilor serbesci și românesci și cu stricarea mijlócelor de comunicațiune până a fost prea târđiu.

De pe câmpul de rebel.

Pe cetatea de pe Dunăre Vidin falfăe astădi tricolarul român, și acest fapt a risipit tóte faimele, ce cercuiau în ȕilele ultime despre predarea acestei cetăți.

„Predarea s'a făcut” ȕice „Românul”, „de-a dreptul de cătră pașa coman-

FOIȚA.

Adam și Eva.

(Poveste de Simionăș Ripénu.)
(Urmare).

II.

Multă vreme a trecut de când badea Tóder diacu, și cu lelea Ană diecița, au vędut că numai cu diecia nu faci casă și mesă. Ei sciau acum că bine a ȕis cine a ȕis: de nu-i lucra nu-i mánca.

De pe o ȕi pe alta și-au tot alunțat lipsa din casă ȕeci de ani. Nici odată însă lipsa nu s'a dus de sub pârche, și mereu mereu se uita pe feréstă cu pismă la dênșii.

Badea Tóder diacu, și cu lelea Ană diecița, erau ómeni cu minte. Ei făceau ce făceau și grigiau de ce aveau, adecă de bietul trupșor. De alte lipse nu vreau să scie, pentrucă alte lucruri nu avuseră nici odată.

Un lucru neîndatinat ómenilor

săraci era la casa diacului. Diacu, și cu diecița, póte că erau prea dragi unul altuia, nu aveau copii. Adevărat că nu-i prea doriau. Ei sciau că-i mai ușor să ȕici: „vai de mine, decăt vai de noi!” Copiui la ușa omului sărac sînt săracie. E tot-deuna mai ușor pentru două mâni să hrănescă o gură în loc de două-trei. Acésta se vedea bine la Tóder diacu și Ana diecița. Ei trăiau fără grigi, și nu pisuiuau pre cei bogăți, sciind că bogatul e ca piétra din drum.

În urma urmelor și diacu și diecița începură a se sbirci pe obrađ. Era tómna ȕilelor lor. Dar și la bētrânețe rinza nu se dă, ea strigă în tótă ȕiua adă, că de nu-i réu de tine. Și apoi cât-i de réu scie numai acela care i s'a împotrivit vre-odată. Destul că diacu și diecița — badea Tóder și cu lelea Ană — cunosceau puterea rinzelor lor. Și cu tótă sbircitura de pe față, ei nu dau îndărēpt, nu i se împotriviau, că erau pățiți. — Apoi diecia și la bētrânețe rămase tot diecie. Ea era numai de fală și de sărbători. Și apoi un diac ca

badea Tóder, cu o neastă ca lelea Ană, nu póte trăi numai din fală. Iar cât despre sărbători: macar că fiecare ȕi și are sfintul seu: nu toți sfinții sînt de o potrivă de cinstiți, nu în tótă ȕiua este serbatóre și prasnic. — Mare nedreptate pentru un diac, a căruí venit sînt sărbătorile.

Ce făcea badea Tóder diacu și cu lelea Ană diecița nu-i greu de ghicit.

În satul vecin era un Domn. Domnul acesta era un om cu multă carte și întelepț. Apoi acest Domn, Dđeu să-l erte, că a murit și el, era om bun și milostiv, așa de bun în cât bunéța lui era de poveste. Despre el ȕiceau ómenii că-i bun ca pânea cea bună. — Destul că Domnul acesta se puse să facă o casă mare de piétra pentru un fecior al seu.

Nu mai lucru să fie că lucrători se găsesc. Și apoi Domnul acela, de bun ce era nu poftia lucru pe nimic. El plătia cinstit celor ce-i lucra cinstit. — Iară diacu Tóder și cu muierea sa făceau ce puteau și nu-și dau lucru de rușine. Ori cine-i punea la

trébă, scia că are ómeni, căroră nu le dórme lucru 'n mână.

Badea Tóder și cu lelea Ană, de și erau cam de ȕile și cam scăpătați în puteri, încă se duseră la Domnul cel bun să-i ajute la casă. — Căratul de cărămidă nu-i togma așa ușor ca împusul cu acu ori sucitul din fus, nici ca invirtitul la fên ori cântatul în biserică și la îngropăciune. Și badea Tóder cu lelea Ană, din pēcate — se puseră să care cărămidă. Cărămida ca cărămidă, și căratul ca căratul, dară suitul cărămidei pe alaș, colo unde zidesc zidarii, nu se prea potrvia cu bētrânețele și cu piciorle diacului și a dieciței. Dar badea Tóder și lelea Ană se siliau să dee de rușine pērul cel sur și sbirciturile de pe obrađ. ȕiua cea dintăiu o mánară cum o mánară, și séra se culcară ca bătui în piuă. A două ȕi o trudiră cu mare greu, și séra nu le trebuí de cină. Așa erau de obosiți. Diminéța când se sculară le erau amorțite tóte ósele. Seracii! Ei mai munciseră încă destule ori și mai greu, și se mai culcară așa obosiți, dară dimi-

dantului Vidinului către șeful armatei române, fără a se pomeni nimic despre nici o altă putere armată în actul de predare a cetății.

Odată actul încheiat, trupele turcesci au defilat înaintea statului-major și a armatei române așezate în paradă. Predarea s'a făcut către generalul Manu, ajutorul generalului Cernat, comandant-șef al armatei, care se află în București.

Trupele turcesci, cu arme și bagaje, s'au retras conform condițiilor armistițiului, îndreptându-se spre Niș.

Pe la trei ore a început intrarea trupelor române în Vidin, cu tot aparatul obișnuit în asemenea ocaziuni. Mai tota populația Vidinului atât turcă cât și creștină eșise înaintea armatei române, arătându-i cea mai mare simpatie și salutându-o cu urări și cu bine-cuvântări. Pe la cinci ore cetatea era tota ocupată de Români; tricolorul românesc fălăia pe toate redutele mândrei cetăți turcesci.

Acum s'au putut constata stricăciunile imense ce le-au făcut Vidinului bateriile noastre de la Calafat și de la Sudul cetății. În timpul bombardării populația a suferit grozav; ea era grămădită în pivnițe, într'un aer viciat de mulțimea înșesată, de ore-ce, pe lângă trupele în garnisonă, vr'o deca mii în total, cu regulați cu neregulați, tot în Vidin se adunaseră, și toate familiile armatei turcesci dela Plevna, și o parte din populația turcescă din giur, astfel încât în îngusta incintă a acestei cetăți se aflau în total peste 70,000 suflete.

S'a aflat că în ultima zi de bombardare, când armistițiul era deja încheiat, dar necunoscut încă în Vidin, toți notabilii orașului veniseră la pașa, comandant al cetății, conjurându-l să nu mai urmeze o luptă zadarnică și să capituleze.

Foile nemțesci și magiare ne sciu spune, că Românii nu vor rămâne mult în Vidin, ci chiar în zilele următoare vor fi supliți de Ruși.

Cestiunea Basarabiei.

Se vede că, strigătul general al Românilor asupra spoliării pământului lor strămoșesc și ecoul, ce l'a aflat glasul lor de durere în Europa, au exercitat asupra Rusiei o influență favorabilă pentru România. Cel puțin presa oficială din Petersburg începe a slăbi din încrederea, ce ar putea avea Rusia în puterile sale cu privire la câștigarea Basarabiei române. Eată ce scrie organul însemnat „Journal de St. Petersburg“:

„Care-i motivul părerii negative a Românilor în privirea cesiunii părții de sud a Basarabiei: interesul real al țării și al mândriei naționale? Înainte de toate trebuie să relevăm, că Rusiei nici prin gând nu i-a trecut de a spolia România, că nu poate fi nici vorbă măcar, de pierderi materiale ale prin-

cipatului. Dacă România apretiază fruntarii naturale și rotunde, dacă înțelege, că ignorarea acestor condiții în desavantajul unui vecin puternic nu duce nici odată la un bun rezultat final, atunci nu trebuie să fie sgarcită cu câte-va mile pătrate de pământ plin de lacuri și mlăștine. Și nouă ne trebuie o frontieră naturală ca și României și acesta nu se poate stabili alt-fel, de cât primind noi Basarabia de sud, iar nu cedând pe cea de nord, precum cerea mai deunăzi o fâșă românească. Dacă pentru România e o cestiune de onoare națională și militară de a păstra partea respectivă de țără e și pentru noi o cestiune analogă de a restabili granițele noastre precum erau ele înainte de 1856.

„Să admitem, că de amândouă părțile e amor propriu la mijloc; dar un amor propriu este acela al unui popor de 80,000,000, celalalt al unui popor de patru cinci milioane.

„Presa românească se laudă fără folos cu conlucrarea României la război, cu jertfele sale, cu ajutorul, ce ni l'a adus. În faptă, România ne-a adus folos real, dar și-a folosit sieși cu mult mai mult încă. Au cheltuit deca milioane de franci cu războiul, dar armata noastră a plătit cu deca, ba cu două-deca de milioane mai mult în România pentru toate necesitățile vieții. Nu vom să relevăm întrebarea, care din cele două state e datornic celui-lalt: dar i-am sfătui pe confrății nostri din București să n'o releveze nici ei. Dacă România se arată implacabilă față cu noi, ea conteză de sigur pe sprigul puterilor; e apoi posibil, ca să și găsescă un asemenea sprigin chiar la amicii nostri cei mai buni, cari sunt totdeuna gata de a nedreptăți pe Rusia; asemenea se poate ca Rusia să nu insiste asupra acestor pretenții, întâmpinând rezistență din partea fostului ei aliat. Frontiera noastră naturală trebuie s'o avem, acum ori mai târziu; de câți-va ani mai mult ori mai puțin nu ne pasă.

„Ce se va întâmpla însă atunci, când în momentul unor stipulațiuni internaționale Rusia insultată, nu va face nici un fel de pretenții în favoarea României? Anglia și Austria se vor face din proprie marimie procuratorii României? Anglia — care pledează atât de mult pentru rămășitele puterii sultanului, — Austria care e contra unor state nouă și puternice la marginile sale? Suntem departe de a amenința pe români, și amenințările nici n'ar folosi nimic față cu un popor vitez care a dovedit lumii întregi îndreptățirea neatârării sale. Am voi

să punem numai întrebarea pe baza ei justă și s'o liberăm de complicațiunile, cari se creează prin presa română, ce se lasă a fi târîtă prea departe“.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Budapesta, 28 Februarie. (*Statul maghiar în mare pericol!*) La anul 1876 unu librariu din București a edat o chartă de părete intitulată „Țara română sau Dacia moderna“. Această chartă are un preț mai mult etnografic decât geografic, căci înfățișează toate țărele locuite de Români, ca un întreg. Și deorece charta nu este destinată pentru a fi introdusă în școlă, se face întrebare de numirile cunoscute tuturilor Românilor: „Maramurăș“, „Temeșana“, „Transilvania“ etc. — Librariul din București trimite acum un an librariului Iuon Țeranu din Oravița câte-va exemplare din această chartă prin postă. Dlu Țeranu primeste chartele, care au trecut prin mâinile revisorului vamal, le prevede cu marca firmei sale și le espune în librărie. În 18 Maiu anul trecut Dlu Țeranu se arestază, fiind acusat de crima lesei majestății. Dlu Țeranu este nevoit a-și închide librăria și a merge la Budapesta în închisoare. Ce a comis Țeranu? se întreba tota lumea.

Astăzi după 9^{1/2} zile: nouă și jumătate luni „trădătorii patriei“ dl Iuon Țeranu fu scos din temniță și tras înaintea tribunalului din Pesta. Întrebat fiind despre charta „Daciei moderne“ ce putea respunde librariul? decât să istorisescă aceea ce s'a întâmplat: el a căpătat charta prin postă și prin vamă fără de a fi oprită prin cineva; Dacia a existat în fapt, pentru că nu existe și charte; el nu se simte vinovat a fi comis nici o crimă prin espunerea sau vânderea acelei charte. Însă cu totul altă părere avea procurorul. Acusa lui era chiar ridiculă. Dl Bakos — așa se numesc acest procuror — susținea sus și tare, că „astfel de agitațiuni în contra integrității statului, mai ales acum cu mișcările naționale prezente, nu trebuiesc să rămână nepedepsite. Și Țeranu a făcut astfel de agitațiuni, într'un loc periculos și cumpărării chartei sale, au fost astfel de oameni, preoți și învățători, încât agitațiunea trebuia să devină într'adever periculoasă.“

Aici trebuie se amintesc, că Țeranu a vândut cu totul cinci exemplare din charta „Daciei moderne“ și s'au constatat prin judele cercetătoriu, că

una a cumpărat-o un preot, doue doi învățători și doue doi traficanți. Éta dar „omenii“, prin care agitațiunea trebuia să devină într'adever periculoasă!!!“

Apărătorii acusatului. Dr. Füzesery avea lucru ușor. Și tribunalul compus din asesorii: Dr. Laszy ca president și Bizaglich și Cseke ca votanți, după o scurtă consultare, a decis, că acusatul Țeranu nu este vinovat. Procurorul a insinuat recurs în contra sentinței.

Acest proces nefericit ar face impresiunea unei glume. dacă dl Țeranu n'ar fi petrecut 9^{1/2} luni în temniță și dacă el nu și-ar fi ruinat tota starea lui. ☉

Condițiunile păcii preliminare șale armistițiului.

St. Petersburg, 4 Februarie.

Publicăm mai la vale protocolul constatând primirea baselor prealabile ale păcii, și convențiunea de armistițiu, iscălite la Adrianopoli la 1931 Ianuarie.

Aceste acte au parvenit M. S. Împăratului abia Vineri la 315 Februarie, și acesta din cauza greutateșilor comunicațiunilor. Câte-va date sînt necesare pentru a lămuri mersul acestei negociațiuni întârziată de necesitatea transferării cartierului general și de întrerupțiunile liniilor telegrafice într'o localitate abia evacuată de inamic.

La 1628 Ianuarie, plenipotențiarii turci, neprimind răspunsul Porței la cererea de instrucțiuni definitive ce i ceruse de la Cazanlic, sollicitară permisiunea de a trimite o scrisoare la Constantinopole, printr'un mesager special, străbătând liniile noastre de avant-post. Această permisiune le fu acordată, însă în același timp, plenipotențiarii fură invitați a da un răspuns cel mai târziu până la 21 Ianuarie (2 Februarie). La 1830, primind o telegramă de la Constantinopole, cu data de 1224, acesti plenipotențiarii cerură o înțrevedere de la A. S. Imperială Marele Duce, comandantul-cap. Atunci ei declarară că Turcia ne mai avînd mijloce de rezistență, subscrie la toate condițiunile noastre.

În același timp ei arătară cea mai vie dorință pentru o grabnică încheiere, care să permită încetarea ostilităților. A. S. Imperială Marele Duce, comandantul-cap, numi îndată pe plenipotențiarii militari, cari fură însărcinați de a regula cu plenipotențiarii turci, amănuntele liniei de demarcațiune și condițiunile de armistițiu. În aceeași zi, începură convorbirile asupra protocolului, primirea baselor prealabile și a convențiunei armistițiului, în cât în 1931 Ianuarie, la 6 ore séra, aceste două acte fură investite cu iscăliturile care le făcură definitive. — Îndată după acesta fură date ordine pe tota linia, pentru suspendarea operațiunilor; generalul Scobelev al căruia detașament era

nețea când se sculau nu mai simțiau urmările muncii din ziua trecută. Li se părea că au tot odihnit. Atunci însă erau mai tineri. Iar acum, — acum — e acum. În bătrânețe somnul nu dă puteri nouă ca în tinerețe. — Badea Tôder și lelea Ană chibsură îă bine ce să facă. Să lucre mereu — cam cu vai și cu amar că le erau înțepenite oșele; să se lasă de lucru ce vor dice omenii, și apoi acasă sciau ce-i aștepta.

„Doră ne-om mai desamortî mișcând din un loc în altul“ și diseră ei. „Hai la lucru, să nu ne dăm de rușine“. — Făcură ce făcură și se apucară de nou la căratul cărămidei. După scurtă vreme de lucru: „of si vai, nu mai pot, nu mai pot moșnege!“ dise lelea Ană. — „Mi se rump piciorul și mâinile, stau să mor de ostenelă — „Nici mie nu-mi vine să joc“ dise badea Tôder diacu. „Hai să poposim o țără“. Amîndoi se puseră să mai resufle.

„Ce păcat“ dise lelea Ană, și ce pedepsă pe noi, să muncim așa greu

la bătrânețe, — par'că noi am ținut drumurile și am omorit omeni“.

„Așa e“ respuse badea Tôder, „dară ci-că femeia-i de vină la toate estea“.

„Cum nu?“ respuse lelea Ană cu inferbințelă nesciindu-se vinovată, — că multe mai scii tu! da de unde și până unde?“

„Vai de mine“ respuse badea Tôder, „că iute mai ești, că doră ce-i scris în sfinta biblie-i sfînt și adevărat. Apoi nu țî-am spus eu de păcatul lui Adam și a Evei? că Eva a păcătuit întâi și apoi a amăgit și pe Adam? Veđi pentru păcatul Evei este truda și ostenela. Dacă era Eva mai cu minte decât tine, noi astăzi am fi în raiu și n'am avé să trudim cum trudim“.

„Ba dacă Adam era mai înțelept de cât tine“ — respuse Ană — „El-i de vină că nu i-a dat sfat bun, dacă i-a fost bărbat“.

„Că mintosă mai ești și tu“ dise diacu — „Nu înzadar a dis cine a dis: póle lungi și minte scurtă. Că

doră ce-și pune femeia în gând numai mórtea i-o scóte. Apoi Eva n'a întrebă pe Adam, ci a călcat porunca de capul ei“.

„Așa să fie cum ȳici“ adause Ana, dară de ce a păcătuit Adam?“ „Ce să facă bietul“, respuse Tôder în glumă: „i-a fost prea dragă și nu s'a putut despărți de ea. Singur l'ar fi mîncat uritul chiar și în raiu. A mers și el pe calea Evei, ca să fie cu ea și în bine și în rēu“.

„Ba că m'ăși fi mulțămit frumos să fi fost eu în locul lui Adam“.

„Ba să fi fost tu în locul Evei, după câtă minte porți, făceai ca și Eva“.

„Ba mă ferescă Dđeu“, respuse Ana „mai curînd cădeai tu în păcat decât mine“.

„Eu?!“ respuse moșnégu, „d'apoi încă nu mă cunoscî Ano. Mai bine-mi băgam mîna 'n foc“.

Și cum vorbeau ei așa, nu băgară de samă că Domnul cel bun sta din dăreptul lor și asculta ce vorbesc ei.

Iar când grăi badea Tôder vorbele de pe urmă, se apropiă Domnul

de ei și dise. „Eu nu cred că voi a-ți fi mai buni decât Adam și Eva. De erați voi în locul lor, o făceți mai posnită. „Vai de mine Măria Ta“, răspunseră ei într'un glas. „Doră nu sîntem noi așa de răi precum ni-s hainele. De eram noi în raiu, Dómnne sfinte și Părinte, nici că ne-ar fi trecut prin minte să călcăm porunca.“

Domnul nu mai dise nimic, ci se duse în altă parte, să-și vadă de lucrători. — Cine plătesce, se uită pe ce cheltuesce. — El trăgea sama după lucrători, și da fie-căruia după sporiu.

Ori cât se străduiră badea Tôder și cu lelea Ană, nu putură țînă resteu până séra. Iar când mai veni Domnu pe la ei, badea Tôder se rugă de iertare și-i spuse, că ce-i bătrân, nu se mai face tēner; că nu se mai póte sui pe alaș cu cărămida, că vrea să mérgă acasă, să se apuce de lucru mai potrivit bătrănețelor.

Iară Domnul scia că Tôder e om cinstit și diac în Măracini. Și apoi Domnul cel bun ca pânea cea bună, mai scia că Tôder, cât despre diecie putea muri de fómă în dragă voie —

